Vademecum
Geografia

Zacznij
przygotowania
do matury już dziś

Kup vademecum
sklep.operon.pl/matura

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI
PRÓBNA MATURA Z OPERONEM

Geografia
Poziom rozszerzony

Listopad 2015

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
1.	Punkt górny wyciągu znajduje się na wysokości 800 m n.p.m. Punkt dolny wyciągu znajduje się na wysokości między 700 a 680 m n.p.m. (w dalszych obliczeniach przyjmiemy 690 m n.p.m.) Różnica wysokości: 110 m Długość wyciągu wynosi ok. 1 cm (błąd pomiaru ± 1 mm) 1 cm – 400 m Zatem nachylenie jest to stosunek wysokości względnej (w metrach) do odległości rzeczywistej w terenie między dwoma stacjami wyciągu, czyli 110 : 400 = 0,275 Aby otrzymać wynik w promilach, otrzymaną wartość należy pomnożyć przez 1000, czyli 0,275 × 1000 = 275‰ 2 pkt – podanie poprawnej metody obliczeń i poprawnego wyniku 1 pkt – podanie tylko poprawnej metody obliczeń 0 pkt – brak poprawnej metody i poprawnego wyniku lub brak odpowiedzi	0–2
2.	D 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
3.	1. Fałsz, 2. Fałsz, 3. Fałsz, 4. Prawda 1 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie mniej niż czterech poprawnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
4.	wykreślone kolejno: NW, niżej, młodnikiem, rezerwat przyrody, Zygmuntówka, 840 m n.p.m. 1 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 0 pkt – poprawne skreślenie mniej niż sześciu określeń lub brak odpowiedzi	0–1
5.	kolejno: a) sygnaturowa, b) izarytmiczna (izolinii, izohipsy, poziomice), c) powierzchniowa, d) zasięgu, e) sygnaturowa (liniowa) 2 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie czterech lub trzech poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie mniej niż trzech poprawnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
6.1.	D 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
6.2.	Np.: 1. wieża pełni funkcję turystyczną (widokową), 2. wieża przekaźnikowa pełni funkcję telekomunikacyjną 1 pkt – podanie dwóch poprawnych funkcji 0 pkt – podanie jednej poprawnej funkcji lub brak odpowiedzi	0–1
7.	Np.: szata roślinna: A4 mała powierzchnia lasów, C2 prawie w całości pokryte lasami wysokości bezwzględne: w polu A4 sięgają 862 m n.p.m., a w polu C2 – 1015 m n.p.m. 1 pkt – poprawne porównanie dwóch elementów 0 pkt – poprawne porównanie jednego elementu lub brak poprawnych odpowiedzi	0–1
8.	Np.: 1. narciarstwo – duża liczba wyciągów narciarskich i tras narciarskich, 2. turystyka rowerowa – liczne szlaki rowerowe, 3. wspinaczka skalna (skałkowa) – liczne skały 2 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie dwóch poprawnych przykładów turystyki kwalifikowanej i dwóch czynników sprzyjających ich rozwojowi 0 pkt – podanie jednego poprawnego przykładu turystyki kwalifikowanej i jednego czynnika lub brak odpowiedzi	0–2
9.	Ocena: Zagospodarowanie turystyczne Sierpnicy jest mniej rozwinięte w porównaniu z zagospodarowaniem turystycznym Sokolca. Przyczyny np.: 1. Sokolec leży bliżej masywu Wielkiej Sowy (służy jako baza wypadowa), 2. Sokolec leży bliżej kompleksu Sokolec, czyli dawnych kopalni Upadowa Kazimierz 1 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie poprawnej oceny lub podanie poprawnych przyczyn lub brak poprawnej odpowiedzi	0–1
10.	21 marca szerokość geograficzną obliczymy ze wzoru: $h = 90° - \varphi$, czyli $\varphi = 90° - h$ $\varphi = 90° - 23°26' = 66°34'$ Ponieważ Słońce góruje po północnej stronie nieba, zatem miejscowość będzie leżała na półkuli południowej 66°34'S Tym równoleżnikiem jest koło podbiegunowe południowe. 2 pkt – poprawne obliczenia i podanie nazwy równoleżnika 1 pkt – poprawne obliczenia lub podanie nazwy równoleżnika 0 pkt – brak poprawnych obliczeń i/lub brak nazwy równoleżnika lub brak poprawnych odpowiedzi Uznawane są również wartości deklinacji 23°27', 23,5°	0–2
11.1.	B, D 1 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
11.2.	zaznaczone kolejno: zawsze, 1, zima, północnej 1 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie mniej niż czterech poprawnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
12.1.	A, 2 1 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
12.2.	kolejność: 2, 5, 4, 1, 6, 3 2 pkt – poprawne uporządkowanie wszystkich wydarzeń 1 pkt – podanie trzech kolejnych poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie mniej niż trzech kolejnych poprawnych odpowiedzi lub brak poprawnych odpowiedzi	0–2
12.3.	magmowe wylewne: 3 osadowe okruchowe: 5, 7 osadowe pochodzenia organicznego: 1, 4 pochodzenia chemicznego: 2, 6 (uznać także 1) 2 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie sześciu, pięciu lub czterech poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie trzech, dwóch lub jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
13.1.	D 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
13.2.	1. B, 2. C, 3. A, 4. C, 5. B, 6. B 1 pkt – poprawne przyporządkowanie wszystkich odpowiedzi 0 pkt – poprawne przyporządkowanie jednej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
13.3.	Niekorzystne zjawiska: np. wulkanizm, trzęsienia ziemi Działania zmniejszające skutki trzęsień ziemi np.: 1. stworzenie systemu prognozującego trzęsienia ziemi, 2. wznoszenie budowli o lekkich konstrukcjach, 3. wznoszenie budowli z systemem amortyzacji niwelującym rozmiar trzęsienia 2 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie dwóch niekorzystnych zjawisk i co najmniej jednej propozycji lub podanie jednego niekorzystnego zjawiska i co najmniej dwóch propozycji 0 pkt – odpowiedzi niespełniające powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi	0–2
14.	podkreślone: a) dolina U-kształtna, b) muton, c) barchan, d) rewa 1 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie mniej niż czterech poprawnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
15.1.	a) północna część Wielkiej Brytanii, b) 980 hPa, c) północno-zachodni (uznać także zachodni) 1 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie dwóch lub jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
15.2.	Ocena: warunki korzystne Uzasadnienie np.: 1. bezchmurne niebo, 2. temperatura ok. 17°C, 3. słaby wiatr wiejący z północy o prędkości ok. 0,5 m/s 1 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 0 pkt – odpowiedzi niespełniające powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi	0–1
16.1.	2. C c, 3. D d, 4. A b, 5. B e 2 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 1 pkt – poprawne przyporządkowanie trzech lub dwóch stacji 0 pkt – poprawne przyporządkowanie jednej stacji lub brak odpowiedzi	0–2

Zobacz fragment strona 188
Kup vademecum sklep.operon.pl/matura
Zobacz fragment strona 156
Kup vademecum sklep.operon.pl/matura
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
16.2.	sprzyjające: a, b, e niesprzyjające: c, d, f 1 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 0 pkt – poprawne przyporządkowanie mniej niż sześciu typów klimatu lub brak odpowiedzi	0–1
16.3.	1. e, 2. b, 3. a, 4. c 1 pkt – poprawne przyporządkowanie typu klimatu wszystkim uprawom 0 pkt – niepoprawne przyporządkowanie przynajmniej jednego typu klimatu jednej uprawie	0–1
16.4.	ryż: np. 1. duża wilgotność powietrza i podłoża (uprawa w wodzie), 2. duże natężenie promieniowania (duża ilość Słońca) bawełna: np. mała ilość opadów, duże nasłonecznienie 1 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie niepełnej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
17.1.	Nigeria – ocena korzystna, ponieważ np. prawie połowę ludności tego kraju stanowią dzieci do 14 lat, które po osiągnięciu dojrzałości płciowej założą liczne rodziny Niemcy – ocena niekorzystna, ponieważ tylko 13% ludności tego kraju stanowią dzieci do 14 lat, które po osiągnięciu dojrzałości płciowej założą nieliczne rodziny 2 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie poprawnej oceny i uzasadnienia dla jednego kraju 0 pkt – brak poprawnej oceny i uzasadnienia lub brak odpowiedzi	0–2
17.2.	Np.: Problem na rynku pracy Nigerii: pracuje tylko jeden rodzic, drugi zajmuje się wychowaniem licznego potomstwa Propozycje: budowa większej liczby żłobków i przedszkoli; aktywizacja zawodowa kobiet poprzez pracę chałupniczą Problem na rynku pracy Niemiec: brak rąk do pracy spowodowany starzeniem się społeczeństwa Propozycje: otwarcie rynku pracy dla imigrantów, podniesienie wieku emerytalnego 2 pkt – poprawne podanie dwóch problemów i dwóch propozycji rozwiązań każdego z problemów 1 pkt – poprawne podanie dwóch problemów i po jednej propozycji rozwiązania ich 0 pkt – brak podania problemu i brak dwóch propozycji rozwiązań tego problemu	0–2
18.	Wstawiony X w polach: 1. do centrum, 2. od centrum, 3. od centrum, 4. do centrum 1 pkt – poprawne przyporządkowanie kierunków wszystkim etapom urbanizacji 0 pkt – poprawne przyporządkowanie kierunków mniej niż czterem etapom urbanizacji lub brak odpowiedzi	0–1
19.1.	Np.: 1. zmniejszenie się powierzchni zajmowanej przez roślinność, 2. wzrost powierzchni zabudowanej 1 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zobacz fragment
strona 281
Kup vademecum
sklep.operon.pl/matura

Zobacz fragment
strona 303
Kup vademecum
sklep.operon.pl/matura

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
19.2.	B, C 1 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
20.1.	np.: 1. wymieranie lokalnych plemion, 2. coraz większa dominacja języków ogólnoświatowych, 3. brak pisemnych form zapisów języków wymierających 1 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie dwóch lub jednej poprawnej przyczyny lub brak odpowiedzi	0–1
20.2.	Np.: 1. archiwizacja wypowiedzi ostatnich mieszkańców posługujących się danym językiem, 2. wydawanie czasopism (wkładek w czasopismach) lokalnych w ginących językach, 3. tworzenie mody na posługiwanie się językami rzadkimi w czasopismach mainstreamowych 1 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie dwóch lub jednej poprawnej przyczyny lub brak odpowiedzi	0–1
20.3.	Np.: 1. duże zróżnicowanie etniczne i narodowościowe, 2. izolacja plemion (w lasach tropikalnych), mało liczne plemiona 1 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
21.1.	A. ekstensywny, B. intensywny 1 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnych odpowiedzi	0–1
21.2.	B, 1 1 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
22.	Np.: 1. duże wymagania glebowe roślin, 2. duże zapotrzebowanie na wodę 1 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
23.	Np.: W zielonej rewolucji nowe rośliny pozyskiwano dzięki doborowi naturalnemu (selekcjonowaniu i dobieraniu najlepszych cech roślin). Natomiast do organizmów modyfikowanych genetycznie roślin wprowadza się geny obcych organizmów. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
24.	kolejno: F, C, D, B, E, A, G 2 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie czterech lub trzech kolejnych poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie dwóch lub jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
25.1.	A. 3, B. 9, C. 1 1 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
25.2.	ocena: korzystna uzasadnienie np.: 1. coraz większy udział OZE, 2. zmniejszenie udziału węgla w ogólnej strukturze produkcji energii 1 pkt – podanie poprawnej oceny i uzasadnienia 0 pkt – podanie poprawnej oceny lub uzasadnienia lub brak odpowiedzi	0–1

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
25.3.	Np.: 1. Pojezierze Lubuskie i/lub Poznańskie, 2. Karpaty (Przedgórze Karpackie), 3. Pobrzeże Szczecińskie 1 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie dwóch lub jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
26.1.	Francja i Hiszpania produkują trzykrotnie więcej stali niż Polska i Rumunia. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
26.2.	Duże zasoby energii elektrycznej: A, B, D Miejsce występowania rud: C, E 1 pkt – podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
26.3.	Np.: Wpływ na tę sytuację miał światowy kryzys gospodarczy. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
27.	Np.: konsekwencje społeczne: 1. poczucie strachu u mniejszości religijnej – chrześcijan żyjących w Tunezji, 2. podział społeczności islamskiej kraju na popierających i potępiających zamach konsekwencje gospodarcze: 1. spadek dochodów związanych z turystyką, 2. wzrost bezrobocia w kraju 2 pkt – podanie czterech poprawnych konsekwencji 1 pkt – podanie trzech lub dwóch poprawnych konsekwencji 0 pkt – podanie jednej poprawnej konsekwencji lub brak odpowiedzi	0–2
28.	Biebrzański, Poleski, Ujście Warty 1 pkt – poprawne podkreślenie nazw trzech parków 0 pkt – poprawne podkreślenie nazw dwóch parków lub jednego parku lub brak odpowiedzi	0–1
29.	A. molo w Sopocie, B. zamek Książ, C. rynek w Zamościu 1 pkt – podanie poprawnych nazw wszystkich obiektów 0 pkt – podanie poprawnych nazw mniej niż trzech obiektów lub brak odpowiedzi	0–1

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl